

ČESKÉ VÁNOCE

vánoční zvyky a tradice

O Vánocích:

- 📦 Vánoce jsou svátky klidu a míru.
- 📦 V křesťanské tradici jsou oslavou narození Ježíše Krista.
- 📦 Přípravu na Vánoce představuje advent, období čtyř týdnů před Vánoci.
- 📦 Vánoce se slaví na mnoha místech a to i tam, kde křesťanství nemá silnou tradici

Vánoce v cizině:

- **Anglie:** V Anglii se Vánoce slaví 25. prosince ráno. Dárky nosí Santa Claus, který chodí komínem.
- **Francie:** Ve Francii se Vánoce slaví 24. prosince večer. Dárkům však předchází velká hostina, takže když se protáhne, dávají se dárky až druhý den ráno. Dárky naděluje Pere Noel.
- **Německo:** Stejně jako u nás se Vánoce slaví 24. prosince. Dárky nosí Ježíšek a vánoční duch jménem Weinachtsmann.

České vánoční zvyky:

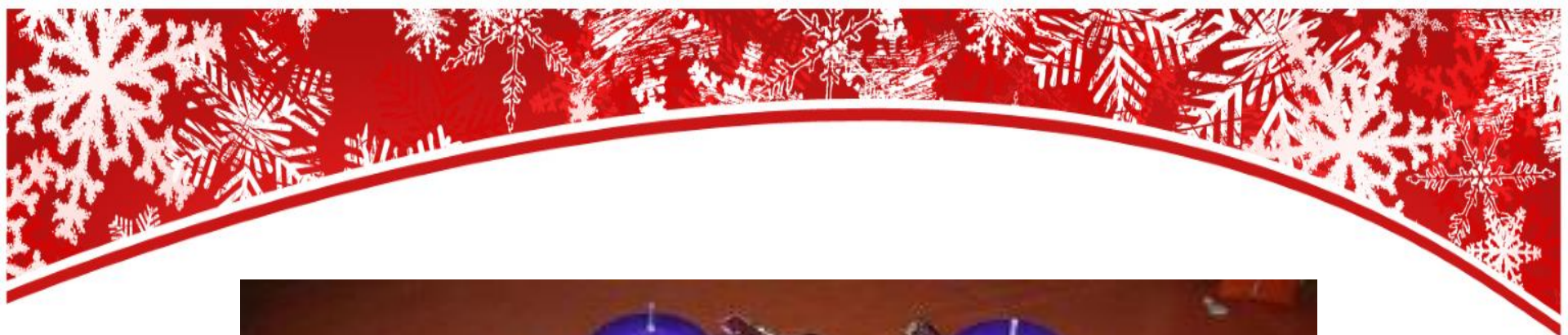
 Adventní kalendář: U jeho zrodu byl mnichovský majitel jedné tiskárny Gerhart Lang. Dal vytisknout dětský kalendář „V zemi Ježíškově“. Dětem měl připomenout advent a zároveň zkrátit čekání na Štědrý den. Tvořily ho dva listy papíru. Na jednom bylo v malých okénkách 24 básniček, na druhém pak 24 obrázků. Děti si každý den vystřihly obrázek a nalepily jej na příslušnou básničku.

Verlagsgesellschaft, Leipzig, 1911

 Adventní věnec: Je mladým a velmi oblíbeným zvykem. První zmínky o něm pocházejí z 19. století z bohatého města Hamburk. Objevil se na dveřích sirotčince. Byl ze dřeva s malou pokladničkou, do které lidé házeli vánoční milodary pro osiřelé děti. Odtud pronikl dále do Evropy, kde se vyráběl ze zelených větviček chvojí, které vyjadřovaly věčný život. Kulatý tvar symbolizuje jednotu. Zdobí ho 4 svíce, tři fialové (barva pokání) a jedna růžová (barva naděje). Každou neděli se zapaluje jedna svíce proti směru hodinových ručiček – naděje, mír, přátelství a láska.

Barborky:

- 📁 Barborky jsou prastarý lidový zvyk, kdy na svátek sv. Barbory se uřežou větvičky třešňí nebo višňí, vloží se doma do vázy s vodou tak, aby do Vánoc doma v teple pěkně rozkvetly.
- 📁 Věřilo se, že dívka, které větvička do Vánoc rozkvetne, se do roka vdá. Tato tradice je typicky česká.

České Vánoce:

- 🎁 Mají osobitou kulturní podobu vytvořenou českým národem.
- 🎁 Patří k nim i pečení cukroví.
- 🎁 Nejrozšířenějším zvykem je nazdobení vánočního stromku, pod něj se dávají dárky. Někde je tradice stavět pod něj jesličky – betlém.

Cukroví a perníčky:

🎁 V adventním čase pečeme a zdobíme perníčky. Napečeno musí být 7 druhů vánočního cukroví.

A jak začíná Štědrý den?

🎁 Na snídani jíme vánočku a poté se celý den postíme:

🎁 Postíme se proto, abychom večer viděli zlaté prasátko 😊

 Poté ozdobíme stromeček. Zdobení vánočního stromečku patří mezi naše nejkrásnější zvyky:

Štědrovečerní večeře:

- 🎁 Na Štědrý den se schází rodina na slavnostní večeři, která se skládá tradičně z rybí polévky, kapra a bramborového salátu.
- 🎁 Pod talíře se štědrovečerní večeří se dává několik kapřích šupin, které mají přinést všem po celý rok dostatek peněz.

📺 Na štědrovečerním stole musí být přichystáno vše, aby nikdo po dobu večeře nemusel od stolu odcházet.

📺 Po večeři si je čas na lidové zvyky:

- ❖ zpívání koled,
- ❖ krájení jablek,
- ❖ lití olova,
- ❖ loupání ořechů,
- ❖ pouštění lodiček,
- ❖ házení střevíce.

 Krájení jablek: po večeři se překrajují jablíčka. Pokud je hvězdička pěkná znamená štěstí a zdraví. Zlým znamením je, když se při rozkrojení jablíčka místo hvězdičky objeví křížek.

 Lití olova: kousek olova se roztaví a pak se vlije do vody, podle toho jaký tvar litím vznikne, takový čeká osud toho, který do vody dal roztavené olovo.

 Louskání ořechů: dalším českým zvykem je po večeři louskat ořechy. Zdraví bude zlobit toho, kdo rozlouskne prázdný, seschlý ořech.

 Pouštění lodiček: do skořápek ořechů se dají svíčky, zapálí se a pustí po vodě. Když lodičky plavou v kruhu, znamená to dobré soužití v rodině. Pokud se lodička drží při kraji nádoby, její majitel zůstane doma, pokud lodíka pluje ke středu nádoby, vydá se do světa.

 Házení střevícem: svobodné dívky házejí střevíc přes hlavu, pokud střevíc ukazuje špičkou ke dveřím, dívky se do roka provdají, v opačném případě zůstanou doma.

Štědrý večer:

- S vyjitím první večerní hvězdy začínají Vánoce.
- Zvoneček nám oznámí, že stromeček již svítí a pod ním nám Ježíšek přichystal dárky. Na tento okamžik se těší děti i dospělí.

Půlnoční mše = vigilie

🎁 Štědrý večer končí v kostele půlnoční mší Jana Jakuba Ryby, zpívají se i koledy. Kostel je krásně vyzdoben květinami a jsou tu jesličky.

